

Nº 33.

Virmdeenâ 14. (26.) August

1867.

Nahdita jas.

Gefchsemmes finnas. No Rihgas: Rihgas-Jelgawas dselju-zetta buweschana. No Pehterburgas: Sinna no Sandwitsch fallabm.

Ahrsemmes finnas. No Berlines: Ko Bismarck Napoleonam atbildejus. No Baireeschu walstis: Par preefcheju Greeku lehnianu Otto I. No Salzburgas: Franzuschi keiser tur abranis. No Italias: Basnizu manutu pahdrohshana. No Franzijas: Ribbeles ar Metstaneescheem. Par leiseru Maximilianu. No Dahnu semmes: ka Dahni Franzuschi usnehmuschi. No Hollandes: Semmes-trizhechana. No Konstantinopelis: ka sultans tur pahreijojis tizzis us-nemis un lo wijsch appnehmes. No Greeku semmes: Laupitaju barri. No Ajas: Japaneeschi arween wairak ar Eiropeeschem draudsejabs. Wehl no Ajas: Us kura fallas weens Englaendeets nosauts.

Pruhfau semme un zittahrtja Hessu kurfirstu walstis. Jaunu ehr-gelu eehwetischana. Drauga firds. Atbides. Grahmata finnas. Andeles finnas. Sluddinashanas.

Gefchsemmes finnas.

No Rihgas. Pahr to starp Rihgu un Jelgawu taisamu dselju-zettu saweem lassitajeem to finnu warram doht, ka taggad weenreis schis darbs no teefas irr eefahlis un stigga jau teek taisita ta, ka pehz pahri gaddeem warram zerreht, schinni starpa pa dselju-zettu dabbuht braukt. Schi Rihgas-Jelgawas dselju-zetta heedriba apnehmuhs ne wehlak ka pa gadda laiku waldischanai preefchalist, us kahdu wihsj winna grilloht taisicht dselju-zettu no Jelgawas us Leepaju, ka tiltu taisicht pahr daugawu pee Rihgas un ka Rihgas-Jelgawas dselju-zettu saweenohrt ar Rihgas-Dinaburgas dselju-zetta bahnuhst.

— Taggad tahds liffums isnahzis, kas wehle arri us ahrsemmi grahmatas suhtih stempelots kuvetots.

No Pehterburgas. Amerikas avises rasska no Sandwitsch fallahm tahdu finnu, ka Honolulu fallas lehnineene Emma 20ta Mai deenâ sawâ

wassaras pilli effoht laipnigi usnehmuse ta Kreewu karra-kugga "Gornostai" komandeeri grahsu Lütte, ka arri to Kreewu wize-konsuli. Kehninenes ministeri Kreewu karra-kugga offizeerus itt mihligi effoht apzeenijuschi.

Ahrsemmes finnas.

No Berlines. Pruhfau ministeris Bismarcks lizzis Napoleonam us winna rasttu atbildeht, ka winni ar Chstreikeem ween Prahgus meera-derreschana effoht norunajuschi par Schleswigas atdohschani Dahneem; winni arr pahr to finnaschoht pa-schi un Napoleonam te flakt ne-effoht nekahda daska.

No Baireeschu walstes. Bittureiseis Greeku lehnisch, Baireeschu prinjis Otto I. nomirris. Lafsitaji gan atmimnehs no agrafu gaddu finnahm, tur tifka stabstichts, ka lehniam waijadseja no ne-meerigas Greeku semmes aiseet, tapehz, ka Greek ar winna waldischanu nebij meerâ. Avises stabsta, ka lehnisch torefi til 17 gaddus wezs bijis, kad lehniam waldischanu usnehma tai semme, kas zaur karreem un eelschigu nemeeru bij ka saplohsita. Dauds printschi, kas us to ammatu aizinati, bij kahpusches atpalkat. Semme torefi tifkai pehz gruh-teem karreem bij no Turku waldischanas atrahwus nehs wakkâ un tadeht leela nabbadsiba un parradi ween us taks gulleja un paschi laudis, ka jau sem Turku waldischanas dshwodami, bij nemahziti un pagrimumuschi tumfibâ. Kad nu gan warr dohmaht, zif gruhti bij lehniam tahda semme waldischanu usnemt. Lai gan wijsch no zittadas tautas un ar zittadu tizzib, tomehr no wissas firds dfinnahs par gruntigu Greeki palikt, ar to, ka wianu wallodu

pilnigi eemahzijahs un ta gerbahs la Greekis. Winni waldischana stahweja sem zittu Giropas waldischana aistahweschanas un tadeht Greekeem, las arween gribbeja lautees ar faweeem wezzeem eenaidneekeem, teem Turkeem, schahda waldischana newarreja patikt, jo aistahwetaji schai wehl deesgan nesphezigai semmet nepakahwa ar Turkeem pluhktees. Wehl ohtra waina bija schi, ka lehnisch Otto la Baireeschu prinjis, bij kattolis un Greeku tizzibu nepeenehma, — las tai semmei arri nebuht newarreja patikt. Winni to meeru ar Turkeem un to, ka lehniam zittada tizziba ne la wiineem, turreja par leelu grehlu un par launu. Kehnisch wissu to prettibun launu, fo pawalstneeki tam darrija, darbos un rasslos ar leelu pazeetibun panessa un turrejabs arween pee faweeem aistahwetajeem — lai gan pawalstneeleem tas bij pretti, ka no teem neraujootees walla un nedarroht pehz sawu pawalstneeki prahtha, las jau deesgan israhdijs, ka wiineem duhscha neiruhlscht faweeem wezzeem eenaidneekeem klupt wirsu. La tadt tas ilgi newarreja pastahweht un drihs peenahza tas brihdis, kur tam sawu waldischana ammatu waijadseja atstaht. Woi nu lehniam Georgim labbaki isdohsees, to laiks rahdihs. Arri wunsch sawu tizzibu ne-effoht wis atstahjis.

No Salzburgas. Chstreiku walste, 6ta (18ta) August ralsta ta: Schodeen walkara Franzijas keisers un leisereene te eebrauza un Chstreiku keisers un leisereene tohs firsnigi sanehma; keiseri sadewahs rohkas un leisereenes fabutschojabs un leelmanni, las ap bahnu siapulzejuschees, kleedsa: „Lai dshwo Napoleons!“ Ohtra deenam abbi keiseri birgeru drehbes gehrbuschees apkahrt staigajuschi mihligi farunnadames u. t. pr. Ko nu abbi nospreedihs, to gan daudst fabrigi sinnah. Laikam Napoleons gribb keiseram ahrsteht tahs firbs-fahpes pahr winna brahli, las zaur Napoleonai waddischanu un padohmu tahdu gallu panahzis.

No Italias. Italias waldischana taggad naw wissai labba prahtha ar Napoleonu — labdas neeka buhschanas deht ween ta la fastrihdejuschees, bet newarr wis dohmaht, lai ilgi eenaidam paliks. Italias waldischana nupat no teesas us to dohma, basnizu nelustamas mantas pahndoht, lai warretu pee nau das tilf, jo nelam zittadi newarroht faderretees. Buhschoht to jaunu pahrdohschanas lilkumu drihs isfluddinaht un tad inspektorus us wissahm gubernijahm suhtiht, las lai to pahrdohschanan isdarra. — Pahr Rohmas buhschanu arween raksta to, ka Garibaldi zeeti apaebeemes, Rohmu par Italias galwas-pilsfehtu darricht, lai gan waldischana wissur winna sohleem pakkat luhkojoh. Ta ta nosaulta tautas komiteja Rohma islaibuse pafluddinachanu, lai winna gribbedama Rohmu weenreis no preesteru waldischana atswabbinah un to isdarricht ta, lai Italias lehnina waldischana nelo newarretu pahrmest, effoht nodohmaju se naudu leeneht us tahdu wihi, lai kohp-

manni to darra. Rohmas un Italias tehw'semmes draugi tadeht teekoht usaizinati, lai katris naudas dohd zif katris warr prett welseli, las pa 3 mehnescheem atmalkajama. Ja pa to laiku Rohma wehl nebuhschoht atswabbinata, tad wehl us diwreis 3 mehnescheem to welseli buhschoht apstiprinah. Us tahdu wihi waini gribboht 3 millionus sadabbuht kohpa. — La dsird, schi leeneschana ne-effoht wis isdewusehs, jo neweens negribboht naudu us tahdu wihi leeneht.

No Franzijas. Turku leelwestrs Ali Pascha te atrakstijis grahmatu, kur las taifnodamees parahda, ka Turki Randidas falla nemas tik breefmigi un bahrgi ar teem kristiteem zilveleem nedishwojoh, lai pahr wiineem effoht fuhschets un isbrehlets un la swefchu semmju konsuli to effoht ismelsuschi. To gan neleeds, ka 200 Turku saldati tad, kad kristitee Randideschi kahda zeemam dumpinekus ar leelu preeku sanemuschi, effoht ais dusmahm pahr to, to zeemu islaupijuschi un tam atreebuschi. Bet kad Turku waldischana to sinnah dabbujuse, tad tuhlin Dmer Pascham pawehlejuse, wainigohs kreeti sohdiht las arr' effoht notizzis. Leelaka datta laupitas mantas atkal atdohta teem, kam ta peederr un pahreju slahdi wissu sultana waldischana apnehmusehs aismaskaht. Teem firmgalweem, feewahm un behrneem, las no nemeera weetas gribboht aiseet us zittu weetu Turku walste, effoht viwi kuggi suhtiti, tik to winni newarroht wehleht, lai tee aiseijoht us Greeku semmi, no kurrenes arween pulki peenahloht, las sultana waldischanai pretti turrotees u. t. pr.

Franzuscheem wehl leelas kibbeles ar Meksikanischeem un tee wehl weeni prett obtreem stahw pilnam larr. Meksikaneschu presidents Juarez pagehr, lai Franzuschu keisers atdohd atpakkat to naudu, fo wunsch pa daschahm reisehm no Meksikas effoht lizzis aistwest, lai tas Franzuschu awises stahwejis — lai gan sinnams, ka Napoleonis no turrenes nekahdu naudu naw dabbujis, bet reisu reisehm til tahdus mellus lizzis isfluddinaht, lai winna pawalstneeli paleek meerigi. Un schi summa naw wis masa. Tadeht neween Franzuschu suhtito wehstneelu Dano la arri zittus Franzuschu fungus apzeetingajis, bet arri wissas winna mantas paturi kihla, lamehr ta nauda buhschoht atmalkata. Te nu Franzuscheem irr, las larru taisija tadeht, lai Meksika wiineem wezzus parradus aismaskaht un kur wehl pa teem larragaddeem tik dauds millijonus peelissa klah! — Englandeschu finnas no Meksikas sakka, ka wissitee gubernatori, fo keisers Malsimilians eezeblis, us 6 gaddeem tikkuschi no semmes aisdshiti. Jalapas biflaps eelikis zeetumam un dauds mantas feekoht apliklatas. Pahr Malsimiliiana nodeweju Lopezu raksta, lai tas sawu agralu nedarbu deht taggad effoht nodohits larrateefai.

Franzuschu larrapulli, las no Meksikas pahrnahuschi, gauschi suhds pahr sawu leelaks larrawaddonu,

marschalli Bazaine. Winni falka, fa neween basnijas waldineeki, bet arri schis Franzuschi marschallis effoht wainigs pee Maksimiliana nelaimes. Tas effoht wissas karra-mantas, fo newarrejuschti lihds nemt, newis atdewis Maksimiliana karra-spehksam, fa pawehlehts, bet tahs lizzis eesweest uppēs. Galwas pilssehtas zikkadele dauds stiprumus tas ispohtijis, un pahri palikuschus karra-rikus par wezzu dselfi uhtropē pahrdewis. Tē arri netibuchi effoht zittas keiseram peederrigas mantas ispohtitas. Kad keisers to dabbujis finnaht, tad pats gribbejis eet to skahdi apluhloht, bet marschallis, to dsirbedams, waktihm peckohdinajis, bes winna wehleschanas neweenu ne-eelaist. Tē nu Maksimilianam atkal bij jastahw un jaskattahs un finnams, fa tas winna gohdu pee pawalstneekem newarreja wis pa-augsti-naht. Wissu pulwera krahjumu Bazaine lizzis west us Verakruzi un tur luggōs kraut, lai gan tai pilssehta pehz ta leels truhfums bijis un tik us leelu luhschanu gubernatoram kahdu masumu tas lizzis isdoht. Tai nakti, kad Franzuschi no Meksikas galwas-pilssehtas aigahjuschti, Bazaine pawehlejis, no wissahm batterijahm leelgabhalus fawest magasihnes, bes fa Meksikas keisera wirsneekem to buhtu finnamu darrijis. Jan Janvara mehnesi 1865tā gadda Maksimilians generali Woll us Paribsi suhtijis, Napoleonu luht, lai marschalli Bazaine fawzohnt no Meksikas probjam; bet generalim tas tik pat mas isdeweess, fa gaddu wehlat pachai kejereenei Scharlottei, fas arri tadeht us Giropu reisojuje, jo Napoleons mas par to behdaja un marschallis to wissu finnaht dabbujis, jo launaks palikta us Maksimiliani. Woi nu scho karra-wirsneeku suhdsibas wairak to eespehs, — fas to warr finnaht.

No Dahnu semmes. 12tā Aug. (31mā Juli) tur tee gaiviti Franzuschi weesi, definit fungi, atbraukuschti, fo leels pulks Dahnu Kopenhagenē ar skannu gawileschanu fanehmuschi. Leelgabbali krahfuschti un wissa pilssehta bijuse ar farrogeem baggati puschkota. Ohtrā deenā tuhlin bijuse leela balle zittā weetā, kur fungi pa waffaru juhrā pesdejahs. Scorfres birgermeisters sawā sveizinašchanas runnā us weeseem tā fazzijis: Dahnu semmē Juhs neatraddiseet dauds zilwelus, bet sirdis. Dahnu semme un Franzija arween bijuschas mihti heedri, tapehz fa abbas zihtahs pehz gohda un brihwibas. Lai dsihwo to pirmo spehzigō iwhru peemina, lai dsihwo winnu leelais keisers! Lai dsihwo ta sirdiga tauta, ta ar uswarreschanahm krohnet, lepna, skaista Franzija!" Us schahdeem lischedameem glaudu wahrdeem Franzuschi fungi arr nebij suhtri lepneem Dahneem pehz patishchanas runnahnt, ar fo tohs un winnu lehninu arr deesgau augsti zillaja. Laudis effoht brihnum preezigi pahr scho weesofchanohs.

No Hollandes rafsta, fa winnu Indias dalkā, Dschawa fallā 10tā Juli deenā no rihta bijuse stipra semmes trihzeschana. Tai nelaimigā aprinki, kur tā

gaddijees, 500 zilwelki gallu dabbujuschti un sharp scheem bijuschti 12 Giropeschti. Leela skahde arri notikfuse pee zulkura- un indigo pehrives fabrikeem. Dauds weetās semme pahrplihfuse, awoti peebehrti un zittās weetās tee atkal raddusches. Zittās weetās no semmes plihfumeem pluhstoht sawadas duhnas ahra. Ta irr nelaimi un skahde, fas pahri azzumirklos notikfuse.

No Konstantinopoles. Pawalstneeki fawu sultanu ar leelu gohdu un stahli galwas pilssehta fanehmuschi, kad tas pehz feschahm neddetahm atkal pahrreisojis mahjā. Wiss Bosporus kanahls miresejis weenās uggunis, fa tas ilgōs gaddōs ne-effoht redsehts; arri nabbagus sultans lizzis apdahwinah. Kad leelwessrs sultanu tē mahjās apsweizinajis, tad sultans tam teizis, fa wisch no ta gohda un bran-gahm usnemshchanahm, fo baudjis pee feschahm waldischanahm un tautahm, effoht mantojis jaunu spehku, to wissu isdarriht, fas tam peenahkotees darriht wissuem fawem pawalstneekem par aistahweschanu un par apsargafchanu, un wisch nu jo skaidri fajuhtoht, fo fawam ammatam effoht parradā. Wisch tadeht buhchoht gahdaht pahr tau-schu skohlahm un apgaismoschanu, pahr andeles pawairoshchanu un wissu, fas pee lablahschanas peederr. — Stahsta arri, fa tee wezzturki, lam wissas jaunas eetaifischanas pretti, atkal wissā spehka darbojotees, sultanam galwu sagrobscht fa tas aismirstu wissu, fo zittur labbatu redsejis un fo annehmees isdarriht, — lai wiss atkal paliktu pa wezjam. — No karra-lauka Kandia arween tahdas pachas fianas nahk, fa weeni un fa ohtri uswarreschti, — fa ihsti newarr teift un galwoht, fas pateefiba.

No Greeku semmes. Kā pa Italias kalneem laupitaji un sleykawu harri apkahrt dausahs, semmes eedsihwotajeem par krusu un par nelaimi, tāpat arri Greeku semmē; jo arri schē netruhst tahdas weetas, kur schahdi negantneeki drohschi warr usturretees, bes fa winneem waretu peetilt klahnt un tohs sanemt zeet. Bet taggad Greeku baggatajeem pilssehtneekem preeziga finna atflannejuse, fa tee wissu negantakee laupitaji Rizzos un Lafanes effoht beigt, semneeki effoht tohs nosittuschi. Rizzos tizzis usrunnahs, lai eijoht ar fawu pulku us Kandias fallu prett Turkeem farroht; bet kad tas newarrejis schinni leetā faderreht, tad tam sirds wairs nebijuse drohscha, lihdsschinnigā patwehrumā palikt; jo wisch tizzejis, fa trihs no winna ustizzamaeem heedream, — no waldischanas us to derreti, — us winna dsihwibu gluhnhoht. Tadeht novohmajis aiseet us zittu aprinki un ar turrenes laupitajeem fabeedrotees. Bet tilko tur ainsnajzis, tad winnam zelsch aisschts un semneeki leelos pulkos fazehlusches kahjās un fahkuschi us team jakti turreht. 24tā Juni tāpat Rizzos, fa arri Lafanes barrus aplenkuschti, fa tee newarrejuschti ne us preefchu, ne atpakkat tift. Lau-

pitaji gan kahwuschees là swehri, bet semneeki un schandari teem turrejahs firidi pretti un, eekam uswarrefchana notikka, usnahza nalets. Pa nalets tumfibü laupitajeem wehl reis isdewahs aismult, bet tas neko nelihdseja. Semneeki gan finnaja, kas winneem no fcheem weesem gaidams un tee negribbeja wis labba prahtha pataut, fa wianu mahjas tifku nodedsinatas un wianu seewas un behrni apkauti; tadeht tee là affinu-funni wianu pehdahm dsinnahs pakkat un ne-atlaivahs, samehr tohs dabbuja sawa warrä. Schandari gan gribbeja fanemtohs laupitajus teefahm nidoht, bet semneeki nebij ar to meerä. Jo wianu jau gaddeem no teem neganteem blehscheem kaitinati neka nekahwahs apmeeinatees un teefahm wairs neustizzeja, fa tahs wianus atkal neatlaishoht wakka un tadeht tee apnehmabs paschi teem to negantu ammatu us wissu muhschu aisleegt. Tee itt wissus laupitajus paschi noteefaja un pascha ta wissu-breesmiga laupitaja Kizzos jeb kahn-lehnina — là tas fewi sauzees — galwu aisfuhija us Atehni, kur likka usspräust, lai wissi laudis redsetu, fa tas nu pateesi effoht no pa-saules prohjam. Là ar laiku katram sawa pelnita alga teek rohla.

No Asias. Japaneescheem ta draudstba deen' pa deena paleek leelaka ar muhsu Eiropeescheem. Awises stabsta, fa Japaneeschu Leisers jeb Taikuns Franzuschu, Englanedesch uun Hollanedesch suhitohs ihsti pa gohdam effoht usnahmis un fchee tur redsejuschi istabas, kas us Eiropeeschu wijsi bijuschas itt glihti eerilstetas. Taikuns usdsehris weffelibu teem suhiteem un wianu waldineekem un effoht tahds wihrs, fa labbaku newarroht wehletees. Taikuns pats là arri wianu leelmanni bijuschi pehz fawas wihses deesgan fiajki gehrbuschees un ar dahrgeem sohbeneem apjohuschees. Eiropeesch effoht nomettuschees Osaka pilsschta paschä widdu us dsihwi un tapat arri wehl zittas weetäs. Kuggu ohstas arr arween jo wairak teekohrt atwehrtas preesk Eiropeescheem. Lai gan schi jauna Japaneeschu draudsiba ar Eiropeescheem tikkai 1858ta gadda fahlech, tomeha labbi atminnam, fa jau preesk 200 gaddeem arr là bija. 1608ta gadda tahds Spaneschu karra-luggis pee Japanas kasteem gahja pobstä là, fa til tee offizeeri un matrohschi ween isglahbahs. Schohs Japaneeschu itt laipnigi usnahma un suhija us Geddo pilsschtu, kur wianu Leijera wezzakais dehls waldiya. Prinzis tohs là mihtus draugus usnahma un teem eerahdiya mahju, kur warreja dsihwoht. Sinnams, fa toreis kattoku tizziba Japanä drohfschi tikkla fluddenata un jau kahdi 2 millioni kristitu tur bija. Jesuitu un Franziskaneeschu missionari mahzija wissas massas. Bet jau 1614ta gadda kristitu waijachana eesahkabs un drihs wissus isdelleja là, fa no ta laika Japana Eiropeescheem bij pawissam aisslehgta. Taggad nu atkal pawissam zittadi. Japaneeschu gribb Eiropee-

schu mahzibu nn skunstes peenamt, — kaut til paschi tee Eiropeesch, kas tur nomettuschees, là dsihwotu, fa labbu preeskchihmi ween no teem redsetu wissas dsihwe un wissas darrischanas.

Wehl no Asias. No Manilja fallas raksta: Pehrna gadda tahds Englanedesch kapteins wahrdä Scheine tizzis us tahs fallas Kura no fallas eedsihwotajeem nokauts. Englanedes waldischana aissuhfijuse karra-luggi, to warras-darbu atreebt un tas luggis Aprila mehnesi schinni gadda tur aissahzis. Kahda Maniljas awise pahr to stabsta là: Scheine jau no 1840ta gadda tur dsihwodams effoht labbu mantas krahjumu few fagahdajis, ar ko gribbejis sawa tehwischlä pahnahkt un meerigi dsihwoht. Winsch effoht bijis gudris wihrs, kas to fallas buhfschanu ismeklejis un apralstijis, kas wiss tur atrohdams un tahds labbums zittahm semmehm warretu zeltees, kad schahs fallas drusku pee gaifmas nahltu. Winsch no teem eedsihwotajeem eandelejis daschadas dabbigas mantas un teem pretti dewis ammatneelu rihlus, semmes kohpeju rihlus un schaujamus eerohtschus un pulveri. Us reis eedsihwotaji wairs wianam neko neustizzejuschi un kad taissjees aisleault, tad fleppen tam uskrittuschi un to nolahmuschi. Kad Englanedes luggis scho-gadd' bij aissahzis pee tahs fallas, kur ta fleykwiba notikuse, tad tahs fallas lehninsch Abu Tuhle ar saweem pawaddoneem un pilnigu stahti derwahs us lugga. Lugga kapteins nu tam isteiza, tadeht nahzis un fa agrak ne-eefchoht prohjam, samehr atlhdzinachana notikuse. Lehninsch atlahpahs un kad kahdu brihdi ar saweem padohmneekeem bij farunnajees, tad wianu presidents nahza atkal preeskha un drohfschi teiza, fa wianu to deesgan labbi atsistoht, fa weenam lauschu wirfneekam par to jamirstoht un tadeht winsch pats labba prahtha par to grehku-uppuri padohvoties. Us to lugga komandants Stewens teem atbildeja, fa taifniba to nepalaujohrt tà peenamt, bet paschus tohs ihsten wainigoht waijagoht isdoht. Nu pagahja kahdas stundas, samehr weens, kas to grehka-darbu libds strahdajis, atnahza un teiza, fa lehninsch pats to fleykwibu effoht pawehlejis un tas tadeht ar wisseem saweem padohmneekeem taggad us fallas widdu aislebis, kur tomeha drihs to panahza un fakehra. Augsta walts-rahte libds ar lehninu nu atnahza un teiza, fa lehninsch pawehlejis Scheini nokaut tadeht, fa tas schaujamus rihlus wianu laimineem, scho eenaidineekem pahrdewis, kas stiprakt buhdami, warroht reis nahlt schohs isdeldeht. Komandants teem atteiza, fa pehz wianu semmes liffumeem tad lehninsch ween effoht tas wainigais, kam weenam sohds jazeefch un zittus wairak winsch newarroht peenamt. Kad nu rahte atkal bij spredufe, tad ta fazijja, fa lehninam un wezzakajam padohmnee-kam effoht jamirest un lai komandants saweem saldateem leekohrt tohs noschaut. Kad komandants

bij albildejis, fa wairak nela weenu winneem pacheem waijagoht noteefahrt, tad kehnixsch itt meergs liltkenam padewahs un wezzakais padohmneeks flinti panehmis ar weenu schahweenu to noschahwa. Kad tas bij notizzis, tad kauschu wezzakee tublin wezzako padohmneeku par kehnixau eezebla un tas sawu warru fajusdams, fuhtija dauds sawus jaunohs pawalstneekus ar wistahm, ohlahm, lohku-augkeem un zittahm ehdamahm prezzehm us Englandeeschu fugga par dahanu.

Pruhschu semme un zitfahrteja Hesse kurfirstu walsts.

Ikkatrs sinn', fa Pruhfchi daschas Wahzsemmes walstis pahrwarrejuschis un Pruhfchi semmei fa gubernas peelikuschi klah. Ta Pruhfchi arri darrijuschi ar Hessu kurfirstu walsti. Tas nu gan gauschi jawehlejahs, fa lai schahs peelikas walstis ar preetu un ar labbu prahstu peederretu pee Pruhfchi semmes un fa tahn sem Pruhfchi waldischanas labbi klahohs. Ja, par prohw, Pruhfcheem karsch gadditohs ar Frantscheem, tad sinnams labbi jau nebuhs, ja schinnis jaunpeelikas walstis nemeers pret Pruhfcheem ruhgst, ta fa tafs warrbuht eenaldneekeem palihga ees. Schahs peelikas semmes fa leelahs gan ar labbu prahstu par Pruhfcheem palikusches, itt ihpaschi Hessu kurfirstu walsts. Tad nu Pruhfchi darritu gudri, prett Hesseem ta isturdeemes, fa Hesseem sem Pruhfchi kehnixa spahrneem labbi buhtu ap firdi.

Tadeht tas gauschi janoschehlo, fa Pruhfchi Hessu semme weenu leetu darrijuschi, zaur to Hesseem drihs wissa labprahiba prett Pruhfcheem warrust.

Hessu kurfirstu walstei peederr leels naudas krahjums un schis naudas krahjums irr aisswests us Pruhfchi semmes galwas-pilsfehtu Berlini. Par to Hesseem leelas behdas un winni deht schahs leetas Pruhfchi kehninam weenu luhgshanas grahmata rakstijuschi.

Schinni luhgshanas grahmata winni peeminn, fa tas naudas krahjums no tafs naudas zehlees, to Angli waldischana isgahjuschi gaddusinten to reisejam kurfirstam par to malkajusi, fa kurfirsts tai jauneklus preesch karra-deenestu pahrdewis. Schi nauda ar pilnu taifnibu par affins-naudu teek nosaulta. Jo Angli ar scheem pirkteem jaunekleem Seemet-Amerikas kolonijas apkarroja. Kahda dalka Hesseem pee scha karra bija? Un kahds labbums Hesseem no ta buhtu tizzis, ja Angli Amerikas kolonijas buhtu pahrwarrejuschis? Ar kahdu labprahibtu un ar kahdu preetu Hessu jaunekti schinni sweschha karras sawas affinis warreja isleef? Kurfirsts bij naudas-kahrigs un tadeht prett naudu Angteem dewa sawu appakschneeku affinis. Tapehz to fauz par affins-naudu. Schahs affins-naudas deht strihdis iszehlahs starp kurfirsta un starp appakschneekem. Beidsoht 1831ma gadda abbi salihga. Weena nau-

das-krahjuma pufse appakschneekem tiska peespreesta, ohtra kurfirstam.

Nu Hessi gauschi wehlejahs, lai tas naudas-krahjums ne wissai Pruhfchi semmei par labbu tilku iskehrechts, bet Hessu semmei ween par labbu. Jo winneem dauds eerikschanas truhkst, kas winneem lohti waijadsgas un fo par scho naudu marretu apgahdaht. Ihpaschi Hesseem truhkst mahjas, fur ahrprahsti un wahjineeli teek lohpti un skohlas preesch semneeku behrneem. Ja Pruhfchi to krahjumu paturtu, tad tas gan buhtu weena sawada pateifschana par to labprahibtu, ar fo Hessi Pruhfcheem peebeedrojusches.

Mannim leekahs, fa Hesseem schinni leetka taisniba un fa tilkabb' Hessu, fa arri pachu Pruhfchi deht jawehle, fa Hessi to naudas-krahjumu paturr, fa lai nekahds launs prahs un prettiba pee Hesseem neiszellahs prett Pruhfcheem.

Janni ehrgelu eeswechtishana.

Kam no Walkas irr gaddijees braukt us Bebsim, tas buhs arri wehrä lizzis pils Trilatu. Buhs arri — warrbuht — daschlahrt, samehr steddelä sirdsiasch barrojahs, issstaigajis un apsflattijis Trilates wezzohs pils muhrus un Trilates pils kalmus, kas wezzohs Sweedrus peemianä fauz. — Buhs warrbuht arri aissgahjis us Trilates draudses pehdigu duffas weetiku, kas no krohga tilkai kahdu pahra zettorkau semmes tahlumä, us to weetiku, fur muhju tehwu tehwi pa tuhlstoscheem irr guldinati u. t. pr.

Sirdsiasch pa tam starpam nu irr pabarroejes. Jafahl braukt. Labbu wersti no Trilates nobrauzis, eeraudsist esaru un pkawu liklumä leelu basnizu ar brangu sotku tohni. Schi basniza irr Trilates basniza, kas ilgaku laiku bes tohraa stahweja, bet, kas nu taggad jau preesch wairak gaddeem, gohds Deewam, ar jauku, brangu tohni tilka puschkota. — Weena leeta nu bij wehl jo waijadsga, prohti: jauna basnizas ehrgele. Wezza ehrgele, fo daudseem pasihstams un feizams nelaika Trilates draudses skohlmeisters un vseeditajis D. Christien, kas Trilates draudse no 1797 libds 1854, zauri 57 gaddus, us tizzigi un neapnizzis, fa ihstens ta lunga wihsalna strahdneeks, kalpojis un kas daudseem labba peemianä paliks, — buhwejis, — bij nobruhketa ta fa preesch basnizas wairs pilniga istikhana ar to nebij, un tapehz waijadseja dohmaht us jaunu. Behn us draudses konventi bij spreeschana, fa jahahda waijadsga nauda un kam ustizzehs buhwechana darbu. Beidsoht nabze tanni prahs, ehrgelei laist buhweht no ta Rihgas leela un flavena daudseem pasihstama un apsinama ehrgelu-meistera Martin lunga, kas jau few to ustizzibu mantojees, dauds, dauds basnizas, tilkabb mihtä Widsemme, fa arri kursemme, ar jaukahm brangahm ehrgelhm puschkoh. Nospreede arri, fa waijadsgo naudu preesch ehrgelhm dohs weenu pufsu leelungi, ohtru

semneeki. Weens no pehrminder leelsungeem, Trifkates leelsungs Joh. v. Siwers, apnehmabs ehr-geli pee Martin funga pastelleht. Ta tad nu wairak ne ta gads irr aistezzejis, libds kamehr ehrgele nahze gluschi gattawa. Peekta svehtdeena pehz leel-deenas, 21ma Mai m. d. 1867, bij mums Trifkates draudses lohzelkeem ta preeka deenina, fur muhsu jauno basnizas ehrgelei warreja eeswehtiht un pilnigas draudses preefschä pirmo reis eespehleht.

Basnizas tohna pulfsten s nebij wehl wis ohtru reis us Deewa nammu aizmajis, kad jau lautini pa zettu zelteem, gan braufschus, gan lajhahm, pulku pulsdos steidsahs us Deewa nammu. Islifkahs ta, ta kad bishbeles-svehtki buhtu. Pat behrnu un firmgalwu netruhle lauschu starpa. Itt wissi, wissi wehlejabs, teizama meistera taisitu, mihligu, jauku ehrgelei flannu dsirdeht. Pat no aplahrtejahm nahburgu draudsehm netruhka. Bij arr gan, so redseht un so klausitees! Jauka bij ehrgele usflattoht, bet jo jaukas un mihligala bij dsirdeht ehrgelei flanna! Ehrgele irr ar 14 balsim un mafsa 1650 rub. fudr. No schihm 14 balsim itt ihpaschi irr peeminnamas: Basune un trihskahrtigs mitsjurs.

Pulfsten puhs 10tos dewahs Trifkates draudses dseedataju kohris no draudses skohlas, fur prohwi bij turrejuschi, us basnizu. Kad pirmo dseesmu no Widsemmes dseesmu grabmatas, Nr. 229; Kungs Jesus Krist, nahz pee mums buht u. t. pr., bijam nodse-dajuschi bes ehrgelehm, tad nahze altari muhsu kohli mihlohts, firmais, wezzais tehws, muhsu zeenigs un zeenijams draudses gans A. Pohrt, kas jau Trifkates draudst drihs 40 gaddus us sallahm gannibahm wad-dijts. Tur winsch ihsa, bet gauscham brangā runnā, — ta jau arween, — draudsei pateiza par to mihestibu, so winna parahdijuse sawu Deewa nammu ar jaunu jauku ehrgelei puschlodama, Deewam par flanu un gohdu. Wezzais, firmais Deewa kals isteize, ta winsch no firds preezajotees, ta schinnis laikos, fur mihestiba masumā eijoht, un jo deenas jo wairak daschlahrt suddin suhdoht, — ta tannis laikos draudse sawu Deewa nammu ne-effoht wis aismirjuse, bet to paschu kohli dahrgu un mihlu tur-roht. Peeminneja arri, ta zaur draudses mihestibu muhsu basniza agrak ar brangu tohni un krohaa lakturi tikkuse puschlota. Wissas draudses preefschä mihtais, wezzais gans dewe peenahfamo gohdu tahm ustizzigahm un usziftigahm rohahm, kas ap jauno ehrgelei neapnikuschas un nepeelusufschas yuhlejuschahs, — prohti: ehrgelei-meisteram Martin fungam. Isteize, ta ne-effoht wis strahdajis ta algadsis, tikkai mafas deht, bet ta ta ihstens flawens, ustizzigs un ustiz-jams ehrgelei-meisters. — Bet pahr wissahm leetahm, firmais tehws teiza, nahkotees gohds tam, tam ween ihstens gohds peederoht un kas ween ihsten effoht zeenigs fanent gohdu un flanu, prohti tam svehtam trihskahrtigam Deewam, kas weens pats effoht dewis to gribbeschanu un padarrischau-

pee scha darba; un tam Deewam par gohdu un flanu lai effoht arri schi ehrgele. Winsch no firds wehlejotees, kaut neweena dseesmina, neweens melvinsch neskannetu, kas nebuhtu Deewam par gohdu un flanu. — Ween Deewa gohdam un flawai lai schihs ehrgeles flannoht! Talabb' runnu heidsoht wezzais tehws pilna balsi sauza: Gohds Deewam augustibā! Nu atskanneja no ehrgelei kohra ar ehrgelehm Widsemmes dseesmu grabmatā Nr. 215: "Gohds Deewam ween ar pateifschā" u. t. pr. Teescham jauka un mihliga bij dsirdeht ehrgelei peehmiga skanna.

Nu gahje Deewa kalsposchana sawu eerastu zettu ta jau aiseen, bet jauka dseedaschana pa starpahm padarrija mums fcho deenu par ihstu preeku- un svehtku-deenu, — par deenina, kas ilgā peeminaā paliks.

Ir Wahzu Deewa wahrdōs reisu reisehm atskanneja no ehrgelei kohra jaukas dseesmas, ta: "Hymnus: Göttlicher Geist" ic. von Bogler — un 23schā Dahwida dseesma: "Las Kungs irr mans gans" u. t. pr. (Motette: "Der Herr ist mein Hirte" ic. von B. Klein.)

Fr. Mühlberg,
Kohlmeisters.

Dranga firds.

Kahds Londones strohderis, ar wahrdū Dschohn Schmidt aissgahja preefsch gaddeem us Ameriku. Tur winnam laimejabs mantas sakraft un winsch atnahza us sawu tehwu pilsfehtu Londoni ta baggats wihrs atpakkat. Schē atnahzis winsch usmekleja tuhliht sawu firds-draugu, kahdu wehveri ar wahrdū Tohms, kurru winsch truhkumā un nababdsibā no Londones aissreisodams bij atstahjis un ta-pat arri taggad atnahldams to atradda. "Kā slahjabs? Tohm!" prassija winnu gohdigs Dschohnis. Tohms to smalku fungu nepastina, winsch to tur-reja par lordu (Anglijas leelsungu) un tam atbil-deja pasemmigi: "Gan gruhti, milord!"" — "Gruhti? Las irr labbi, ta es to sinnu. Woi tad Juhs nemas mantas ne-effet eckrahjuschi? mihtais Tohms!"

— "Kur gan tahds nabbadisach, ta es esmu, pee mantas krahschanas warr tilt?!" — "Las irr labbi, mihtais Tohms! Un Jums pascheem sawa mahja arri naw?" — "Kur es mahju warru dabhuht? milord! Labbi irr, kad par fcho masu laktinu ihri warru nomalkahs." — "Las irr labbi, gluschi labbi, mihtais Tohms! Nu feewa Jums tak jaw irr?" — "Al! Jums gan patihkahs ar mannim jobkotees! Ta gan es tahds nabbags wehverhts us feewas warru dohmaht, jo pascham fewi usturre-tees deesgan gruhti nahkahs." — "Las irr wehl labbak, tas irr wehl labbak! Ostwojeet wesseli, mihtais Tohms!" — To fazijis Dschohnis aissgahja prohjam un Tohms palissa ta apstulbis stahwoht, brihnodamees par fcho satiffschanohs. "Kā tas warr

buht?" jautaja Tohms pats fewi, „man tol waijaga sinnah, lahda darrischana tam fungam irr ar mannim." Ahtri tas lehza augscham un skrehja pa durwim ahra, bet lordu tas wairs neredseja, jo tas jau bija prohjam. Winsch pawaddija wissu to deenu ar nemeerigahm dohmahm, bet wehl nemeerigaka tam bija nahts. Winsch dohmaja un atkal dohmaja un weenadi dohmaja par to fungu, kas ar winna us tahdu wihs farunnajees, bet newarreja to nedfs isdohmaht nedfs saprast; winsch peeluhds Deewu, lai winnam schinni leetä skaidribu dohd. Un ilgi winnam arri nebij jagaida, jo winna wehleschanahs tilla peepildita. Nihtä gluschi agri peebräuza stalti wahgi pee winna durwim, kur winnam tuhlin wajadseja eelfchä sefstees, ta la winsch stahweja un staigaja. Pee lahda stalta namma tilla peeturrechts un Tohms lahpa ahra, jeb labbali falkoht tilla no wahgeem israuts ahra, jo winsch bija puss fails. Kad winsch tannä namma eelfchä gahja, winsch tilla aplampts un pee kruhtim speests no sawa drauga Dschohna Schmitta, kas winnam dewahs fewi pasifstams: „Klauf, Tohms!" Schmits fazziija: „Kad man nelas nebija, tad tu dalli ar mannim sawu pehdigo mäises kummosu un dsirdinaji manni ar malzian skaidra uhdens un to wissu tu dewi man katru reisi tikkai no labbas firds un tihras draudsthas. Deews irr manni svehtijis un taggad es gribbu sawu laimi ar tewim dalliht. Es esmu lainigs, kad es tew warru palihdseht. Schè nemm schohs naudas makkus par eesahkumu un weenu nammu es arri tew fchinkloju, kur tu warri dsihwoht. Un schè mannai feewai irr mahsa, kas Amerika dsimmusi, gohdiga un branga meita, kas proht Deewu luhgt un strahdaht, kas teescham ta wissbrangala Anglijas feewa buhs, to tew waijaga us schahm paschahm pehdahm stahwedamam prezzeht, jo es gribbu, ka lai tawa mahjas-buhschana pilniga irr. Nahz!" — Nu Dschohnis wedda Tohmu zittä kambari, kur mahzitais atraddahs un to jauno pahri tuhlin salaulaja. Wiss tas Tohmam notifka ta sapni un ilgi winsch wehl schaubijahs par to pahrgrohsschanu, newarredams pahrliezinates, us lahdu wihsch pee mantas, namma un tik mihtas un jaukas seewinas bij nahzis. Bet pehz, kad winsch sawu laimigu buhschana pahrdohmaja, tad winsch katru reisi fazziija: „Tas wiss man nahza zaur Deewa gahdaschanu no manna drauga mihtigas un gohdigas firds." F. H. K-rs-n.

Athildes.

- J. P-g. Garrigas dseefmas un luhschanas sawa lappä ne-usnem-mam — lä to jau deesgan effam fazzijschi agral. Bes ta wehl Juhfu ralstos leelas mitschchanas.
 J. Sal-ng. Pazeeschatees, samehr buhs walla Juhfu ralstus pah-taistid lä, ta tohs wart usnent.
 J. Th. Wissus tohs gabbalus, kas buhs derrigi, usnemchu gan.
 J. B. Lahm 2 pehdigahm dseefmalm, kas irr gluschi garrigas, buhs japeesk. Ta pirma are jönni goba va wehlu palikuse.
 Fr. Mbrg. Juhfu ralsti gan wissi irr atmahluschi un tils usnent, lo varrehs.
 F. S-g. Ne-esmu nelad prettineels Juhfu ralsteeem, lad tik ween

- tee irr tahdi, lahdi Mahj. weesim peeklahjahs un lahduus laffitajt no winna prassa. Juhfu dseefma: „Kas Latweescheem taggad dareams!" wehl par agru.
 J. ... Juhfu sinnu no D. papreeksch japhahtaisa.
 S. O. Pateizohs par to labbu kultuli, — usnemchu kas derrehs.
 D. P. Schahdas atbildes wairak peenahluscha, nessinni wehl, turru warreschu usnemt.
 A. Ko warreschu, to bruhleschu, til ween pazeeschatees, wiss ire papreeksch japhapuzze, kad us to buhs wallas.
 ... o. Juhfu farunna schanahs dauds jauzahs ar darrischana, kas ar to peeminni nefaderrah; tadehl newarreju usnemt.
 A-r. Nederreja wis ... tahdi dsehraju notikumi leelakai dallat nepatikami laffit.
 P. L. Juhfu perdi nebij labbi faslandinat.
 C. Tr. Garrigas un laitzigs tä lohpä jauktis, neflann wissai labbi.
 P. A-g. Lahdös strihdinös Mahjas weesim nepeeklihi eemaistees. Ko winsch skaidri pahre to sun, to winsch saweem laffitajem jau irr stahstijis.
 B-f. Nejasprohtu, lä pee Jums ween til dauds reis ta aissuhitishana warrejuse wiltees. Woit daschahrt Juhfu pastneeli nebuhs wainagi? — P. im Tsch. leeget meerä. Til tas schohs wihsus newarr eredseht, las tapat lä Pilatus, nessinn, las irr pateefiba.
 K. f. n. Paldees par baggatu dahwanu.
 H. A. J-o. Juhfu ralsti gan irr mums rohla, bet —
 J. S. —g. Juhfu sinnu: no Widsemmes, labpräht buhdu usnemmis, bet weena waina tur bija, lo sché ihsumä newarri Jums pafazijt.
 M. E. —c. Kapelz gribbeet Mahj. w. ar svechahm spalwahm? Te atsuhtitu fmeeslu stahstuu effat norakstijuschi bohilstabu pebz bohilstaba no Latv. dr. 1833. Ata lappa.

A. L.

Grahmatu sinnas.

Pee bilschu- un grahmatu-drikketaja E. Platee pee Peh-tera basnizas nupat valikka gattawa un winna grahmatu-bohde pee fchahu-wahriteem dabbujame grahmatia ar fchahu wirsrafsku:

Dseefmu krohnis.

100 dseefminas, us weenu un wairak basihm dseedamas, skohlas behrneem par labbu avgahdatas no J. Baunit. Ohtra drikk. Maska 25 kap. fudr.

W i d s e m m e s

Latweeschu dseefmu-grahmatas

ar rupjeem un fmalleem ralsteeem irr dabbujamas Müllera drikk-namnia, Nihgä.

Andeles-sinnas.

Nihgä, lä 10tä August. Saufs un jauls laiks libds schim pahweja, lä ka ar labbisbas un seena faneschani warreja labbi is-dohes. Andele schonekkid bij labba.

Linnu tirgus. Par tahn daschahdm krohna sorteim malkaja 55 libds 66 rub., par brakki 33 libds 46 rub., par birkawu. Bohlu un kreewu kanarepes malkaja 40 libds 41 rub. par birkawu.

Sihla andele. Puhrs kweeshu malkaja 4 rub. 25 libds 50 kap., puhrs rudsu 3 rub. libds 3 rub. 10 kap., puhrs meschu 2 rub. 30 libds 40 kap., puhrs anju 1 rub. 50 libds 60 kap. Puhrs kweeshu miltu 5 rub. libds 5 rub. 50 kap., rudsu miltu 3 rub. 20 kap. Bohls kweesta 5 rub. libds 5 rub. 20 kap. Muizza fabls: farkana 6 rub. 50 kap., halsa tirkja un arci smalaa 6 rub. 25 kap. Silkes lasdu muzzä 13 rub. 50 kap., eglu muzzä 13 rub. — Dordnana malla: par affi behrsu 4 rub. 50 kap., preeshu 3 rub. 20 libds 40 kap., alljhnu 3 rub. 40 libds 50 kap.

Maudas tirgus. Walsis banka billetes 78 rub., Widj. usfah-lamas liblu-grahmatas 97½ rub., neusfallamas 87½ rub., Nihgas liblu-grahmatas 85½ rub., kurjemmes usfallamas liblu-grahmatas 98½ rub., 5 prozentu usdewu billetes no pirmas leeneschanas 113½ rub., no ohtras leeneschanas 108½ rub. un Nihgas Dinaburgas ejel-zella alzijas 107½ rub.

Libds 9ta August pee Nihgas atmahluschi 1327 tuggi un aigahjuschi 1185 tuggi.

Athildedams redaktehrs A. Leitan.

No zensures atwehlehts. — Riga, 11. August 1867.

Sluddin a fchanas.

No Mas-Straupes pils-muischās walts-waldishanas, Rīgas-Walmeeres kreisē, Straupes bānizas draudē, teek jaun ūho rākstū wissi peē nūpat minnetas pagastā waldischanas pederrigi un us pāsekmē dīshodami walts lōhjeli, turri līdz ūčim wehl naā eedohmajusdēes pāses preelsch 1867. gaddu pārmiht, usazinati, wiss-wehlati līdz 25tu August f. g. fāmas kā arri winni bēhrnāmā krustamās īemes (Pastoral Attestat) peē minnetas walts waldischanas vēnež; kātch ūchādu usazināschānu nelausīhs, ar to, kā allasch ar nebehōneku pehz līlumeem īdarīhs.

Mas-Straupes pils-muischās walts waldischana, tā 24. Jūli 1867.
[Nr 122] Walts wezz. Andrei Petersohn.

Bēhnu kreisē, īeepkalna bānizas draudē, Oħohl-muischā, tānni 25. August f. g. tīls tā jaun-ūsbūhwejama walts mahja us torgu išħolita. Muhrneeli, kā ūho darbu grībētu ušnemti, lai peeterzahs peeminneta deenā peē Oħohl-muischās walts waldischanas.

Oħohl-muischā, tānni 1. August 1867.

William Paul walts wezz.
[Nr 66] A. C. Döring rākstu weddejs.

Tas peē Rānkas muischās Bēhnu kreisē Daun-Peebalgas draudē pērakstīhs diċċlehr-jellis Richard Pehtersohn, 55 gaddus wezz, 2 arčin 7 werfolti garš, eesirmi mati glūddenu īhmi, jaun īamēr no 25ta Juñi ūha gadda, iri bej pāsses ahpuff ūchās walts isbehdis, tad teek jaun ūho wissas pilsfehu un semmju waldischanas lūhgtas peeminneta Richard Petersohn, tur winni atrastu, fareint un kā arrestantu zit dībz ween warr peesuhihi.

Rānkas walts-waldishana tā 7ta Augustā 1867.
[Nr. 79.] Walts-wezz. Dahm Kuzchle
J. Lohse, ītriħwera weetā.

Kad tas Reħiten walts (Djeħbenes draudē, Bēhnu kreisē) Punnin mahjas wezz grunts-fainneels Peter Melder 18ta Merz f. g. mirris, tad-winna testamente, jeb mantaš-dallishanas grāmata, surra peē ūchās pagast-teeħas nolikta, tāi 13ta Septemberi f. g. jaħe tīls walts tāsita un preelschā lassita. Wissi, kam tē kāktah kāħoda daliha buħtu, lai tāi minnetā deenā peē ūchās walts-teeħas peetezahs; tāpat arri tee, lam no ta mirrušha kāħoda parradu prassishana buħtu, jeb tas-winna kā parradu buħtu palislużi, teek usazinati, līħo wiesfu minnetam terminam peē ūchās walts-teeħas ušboħtees, — weħla kinevvieen netiks nlausīhs — bet ar paradu fiegħ-pejēm pehz līlumeem tīks īdarīhs.

Reħiten walts-teeħa tāi 1ma Augustā 1867.
Nr. 367. Preelschneels J. Anderzon.

Kātlu wedd. A. Vormann.

No Skulberga (Mas-Sallazas draudē) krohna muischā waldischanas jaun ūħem rākstiem teek finnams darrīhs, kā 1ma un 4ta Septemberi f. g. Skulberga mesħalunga muischā, Mas-Sallazas draudē, noturreħs tīgħi, kur paardohs no fhejenies krohna muischā malu un lōkhus pehz puħra weħl-hom un bes-kābħas atbilves; tēpat mesħalunga muischā warri dabbuħi pahr to flaibħas sħallas un jaħċas taħbi zebtah jehetmaw weetā ap-fattih.

 Rabbi issħaħwetas kāfleħu ahħas un wiċċejas jeħru ahħas ar pifswillu no flakżeem loppeem, ja weenai un arri pa leħ-lahim partijah, par dħarru tīgħi peħr.

J. Mifsqħe spitsch-bħod, Rīga, pretti taħbi.

Ed. Bietemanna un beedra paff-kambari un peħrwju-bħod, pahroħo stearin-, palinu-, un wiss-zetatala waħju rauħu-sweżzes, tēpat kā arri pelleħas un salas seepes ar fästehm in tħalli maħsalahim dal-lahim par wissleħtak żemmu.

Direkta paa billoġi- un graħmatu-direkta ja ġruu, Rīga, peē Pehtera-bānizas.

Mannā leelā

Petroleum-eljes-lampu bħod

par leħtako tīgħi warri dabbuħi wissadas lampes preelsch bħod hem, kroħġem, preelsch iż-za-

bas, preelsch leħka, riħam un stalkeem,

la għixi degħi un ma el-jez teħre un to q-pagħ-

lōd wissadha pahroħu.

Tē kāktah arr pedahvaju īam Petroleum-elje, las itt ihpaħchi un kohi labbi.

G. Höflinger, Rīga, jaun-żela pretti Dohmas gangim.

Aħremmes un eelsħemmes

naudas-skapjus,

to ne ugguns nedu sagħi warr mitħa, pahroħo

Tiġi un beedris,

leħla fmilċhu-eelā Nr. 32.

Bohmwillas jeb kohħvillas deegi preelsch sel-kehni, d'selteni, bali kien illi ar balu kohpā fħet-teret, no tā wissur isflawet Nenjiġ un beebra funga fabrika teek par fabrika tīgħi pa leħ-ħam un masħam daxxha pahroħi tāi grunitig

J. Redlich

Englischu magasihu.

Peħħiġi kroħna kātħi, kalku-eelā Nr. 16 warri arween papillam dabbuħi: bali kien illi pusses bħal luuq għażiex reħebi, wissida meħya leelum, itt beejas minn ħażżejjha, luuq, luuq un durru ċenges, nagħas no wissadha sorteh, d'selji no wissalbabas sortes, un turtfah wehl zittas peē mah-jas bħodħana wajidagiex prezzez.

Aħħiġi fawwem tħalli braħtem un wissiem tħalli swar u labbu prezzi par to wissleħtak żemmu doqt.

S. Martinsohn.

Allus lorkus preelsch bruhwereem un kroħfi-nejnej mar-ġiġ, kur 5000 lorki eelsħa, par 3 rub. 50 lap. pahroħo

A. un W. Wetterich,
pee Pehtera-bānizas, Rīga

Wissu-labbaħoħ Peħħiġi konseku militus maħseem warri dabbuħi Rīga, Kamarina leelā bħod, pretti taħbi.

Preelsch nablosħe jaħ-

laila es usteżi fuu itt

baggati pilidu frashju,

lur atrobbadas:

pistang -

dubbult - plintes

no 18 līħo 90 rub., Leħ-

sħe-plintes no paliċċas lab-

dejamas, no 40 līħo 100 rub., plintes preelsch

seħemm ar ween u arri ar dirveem stobvew,

no 10 līħo 20 rub., mehrka-plintes, revolwer-

un floreti-plintes; wehl leels puls

rewolwer - pistoles

no wissadha taisiħħanah mohdehom, 12 inb. un wehl daħrgakas, mehrka- un seglu-pistoles, terze-

roles. Tāpat arri atrobbadas leelu-leela is-

ħajnej ġalit-riħlu, las jau fenn par labbeem reek

atħalli un par to galwo, pahroħo par leħta zannu.

Johannes Mitschke,
us fungu- un Sinder-elas fuhr, ar

felha iskapiti u durwim.

Weħheren warr pastawwig i-

darbu dabbuħi

Burcharda un Schwarza

fabrik, Toħrafalha.

Niċċejħi kieni minn planu, kā arri gannibahm un labbeem roħbechem, 10 werxies no Dinaburgas, no kureem d'selsu zelg-eet u Rīga, Peħ-

terburgu, Warsħawu un Wieħiex, pahroħo ne-

ittin daħgi, Marianowas (Marienhof) muischās waldischana, kura immet, il-ħażżejji. Weħl

jaġnejx, kā pirzejam jaur to leels labbun,

fa nelħadha bāsinu un mahitaj-ju muischās-bu-

wesħħanah grunts-fainnekkew naħi ja-ispil, un

fa Dinaburgā andele ittin labba kura lila tħalli

preżi farra laik war pahroħt un wallas laħla

ar ġeem war labbu pelnu dabbuħi.

Marianowā, tāi 30ta Jūli 1867.

Bernhard Steinberg.

No Juriġem 1868ta gaddha Sun-

taħbi mahitaj-ju muischās lauti li ħos ar

diwahm peē muischās jemmes pederrigħahm mad-

jaham, kā abbas 37 dahlveru leelas, kohpā u-

renti ir-isoħħadha, Skaidralas finnha peē Sun-

taħbi mahitaj-ju muischās waldischana ir-ħab-

biżżejkas.

Moħħiġas Ahriħgā, 2ra kwartali ir-weena

jauna ma jaħġi pahroħħoma, palisadu-eelā

Nr. 43. Alakħħas finnha dabbu ħajja turpat

peē fainneżżeż.

Em. Krawzowa.

Dahnejels Sarring, las fennak Oħġies- un

Jummurda muischā bija un tagħġid peē Rīgas

dibba, lai peenabli Belta muischā, pahroġawā

peē A. Mifsqħa, kura winna patħlama

finna tħalli doħta.

Walmeċċa.

Weeni gandriżi għiġi jaun, weġli ħaqnej-

turħiġi (strummersha ellen) ir-ħalli pahroħ-

ħadha meiħda Mūllera, Walmeċċa.

Us Katirha-dambja, peen-a-eelā Nr. 1 ir-

taħbi muischā libiż-żekka-darbi pahroħ-

ħadha meiħda. Skaidralas finnha ħalli p-

ahħiġi.

Skujenes Lohħes muischā peē Apħiġi kroħ-

ta iż-żiżi minn Rīga, tħalli p-

ahħiġi.

Lohħes muischā tāi 1ma August 1867.

J. Liemann.